

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Факультет музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

_____ **Наталія РЯБУХА**

(підпис)

**ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
(творчого випробування зі спеціальності та співбесіди з фахових питань)
В АСИСТЕНТУРУ-СТАЖУВАННЯ
(на 1-й етап здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва)**

для вступників на основі НРК 7
зі спеціальності
025 Музичне мистецтво

Розглянуто і затверджено
на засіданні факультету
музичного мистецтва
Протокол № 9
від 28 березня 2023 року

Харків – 2023

Термін здобуття ступеня доктора мистецтва в Харківській державній академії культури складає три роки. Першим етапом здобуття ступеня доктора мистецтва є асистентура-стажування, навчання в якій триває один рік. Для здобувачів, які успішно завершили навчання в асистентурі-стажуванні (на 1-му етапі здобуття ступеня доктора мистецтв) та отримали відповідний сертифікат, строк підготовки в творчій аспірантурі складає два роки.

ВСТУПНІ ВИПРОБУВАННЯ В АСИСТЕНТУРУ-СТАЖУВАННЯ

Вступні випробування до асистентури-стажування ХДАК складаються із *творчого випробування зі спеціальності та співбесіди з фахових питань* в обсязі програми другого (магістерського) рівня вищої освіти з відповідної спеціальності. В умовах дистанційної форми навчання в ХДАК (що діє на період воєнного стану в країні) творче випробування з фаху та співбесіда з фахових питань проводяться в он-лайн режимі із залученням відеозапису виконуваної програми.

Рівень знань і вмінь, продемонстровані вступниками до асистентури-стажування на вступних випробуваннях, оцінюються вступною комісією за 200-бальною шкалою. Остаточний конкурсний бал формується, як сума балів, здобутих вступником на творчому випробуванні і співбесіді. Вступні випробування відбуваються одноразово, а їх перескладання не допускається.

Вступники до асистентури-стажування ХДАК, які успішно склали вступні випробування, але не пройшли за конкурсом на навчання за державний рахунок, можуть бути рекомендовані до зарахування за кошти фізичних чи юридичних осіб.

Рейтинговий список вступників, які успішно подолали вступні випробування та рекомендуються до зарахування до асистентури-стажування ХДАК, складається відповідно до набраних конкурсних балів.

Вимоги до творчого випробування зі спеціальності (за спеціалізаціями):

Творче випробування зі спеціальності відбувається у формі публічного виконання сольної програми, яка складається з різноманітних за жанрами, стилями, формами та видами техніки музичних творів та обов'язково включати музику українських композиторів. Тривалість сольної програми складає: 40-50 хвилин для інструменталістів і вокалістів; 30-40 хвилин для спеціалізації «Хорове диригування».

«Фортеніано»: поліфонічний цикл; циклічний твір великої форми (соната, сюїта й ін.); фортепіанний концерт (окремі частини); твір, або декілька творів розгорнутого концертного плану; твір, або декілька творів мініатюрних жанрів.

«Оркестрові струнні інструменти»:

Скрипка. Дві частини з сонат або партит для скрипки соло (або чакона); один з каприсів Н. Паганіні; скрипковий концерт В. А. Моцарта (I ч. або II та III чч.); скрипковий концерт композитора XIX – XX ст. (I ч. або II та III чч.); Віртуозна п'єса; Кантиленна п'єса.

Альт. Дві частини з сонат або партит для скрипки соло або з віолончельних сюїт (у перекладі для альтя); концерт для альтя з оркестром (окремі частини); декілька концертних творів композиторів XIX – XXI ст., серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси.

Віолончель. Дві-три частини з віолончельних сюїт Й. С. Баха; концерт для віолончелі з оркестром композитора-класика; концерт для віолончелі з оркестром композиторів XIX-XX ст. (I ч. або II та III чч.); декілька концертних творів композиторів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси.

Контрабас. Одна частина з віолончельних сюїт Й. С. Баха; дві частини з старовинних сонат (В. Феш, Г.Ф. Гендель, Б. Марчелло та ін.); концерт для контрабаса з оркестром; декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси, а також твір для контрабаса соло).

«Оркестрові духові та ударні інструменти»:

Флейта. Концерт для флейти з оркестром (класичний, романтичний або композитора XX ст.); соната для флейти (оригінальна або в перекладенні); декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси, а також твір для флейти соло.

Кларнет. Концерти для кларнету з оркестром (класичний, романтичний або композитора XX ст.); соната для кларнета (оригінальна або в перекладенні); декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси, а також твір для кларнета соло).

Саксофон-альт. Концерт для саксофона з оркестром (фортепіано); соната (оригінальна або в перекладенні); декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси, а також твір для саксофона соло.

Фагот. Концерт для фагота з оркестром (фортепіано) композитора-класика, романтика або композитора XX ст.; соната для фагота (оригінальна або в перекладенні); декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси.

Труба. Концерт для труби з оркестром (фортепіано) композитора-класика, романтика або композитора XX ст.; соната для труби (оригінальна або в перекладенні); декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси, а також твір для труби соло.

Тромбон. Твір великої форми (концерт, соната); декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси, а також твір для тромбона соло.

«Народні інструменти»:

Баян, акордеон. Поліфонічний цикл з фугою (не менше 3-х голосів); великий циклічний твір (цілком або окремі частини); декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси, а також твір на народній основі.

Домра. Поліфонічний твір (або твір композитора барокової доби); великий циклічний твір (концерт, соната й ін. цілком або окремі частини) оригінальний або в перекладенні; декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси, а також твір для домри соло.

Бандура (інструменталісти). Поліфонічний цикл; великий циклічний твір (концерт, соната й ін. цілком або окремі частини) оригінальний або в перекладенні; декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси.

Гітара. Поліфонічний цикл; великий циклічний твір (концерт, соната й ін. цілком або окремі частини) оригінальний або в перекладенні; декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси.

Цимбали. Твір композитора барокової доби; великий циклічний твір (концерт, соната й ін. цілком або окремі частини) оригінальний або в перекладенні; декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси.

Балалайка. Твір композитора барокової доби або композитора-класика; великий циклічний твір (концерт, соната й ін. цілком або окремі частини) оригінальний або в перекладенні; декілька концертних творів, серед яких обов'язковими є віртуозна і кантиленна п'єси.

«Музичне мистецтво естради» (інструменталісти): два різнохарактерні твори академічного спрямування (композиторів XVII-XIX ст.), один з яких великої форми; довільна програма з творів різноманітних напрямів естрадної джазової музики XX-XXI ст.

«Академічний спів»: Чотири розгорнуті оперні арії з демонстрацією діапазону для кожного типу голосу (класична або старовинна арія; арія західноєвропейського композитора XIX ст.; арія з опери українських композиторів; арія композитора XX ст. (можна з оперети, мюзиклу); два романси, один з яких українського композитора XIX-XXI ст., другий західноєвропейського композитора; народна пісня (українська або зарубіжна) а capella.

«Народний спів»: довільна концертна програма на основі українського народно-пісенного матеріалу, яка включає також розгорнуті пісенні форми та автентичний пісенний фольклор.

«Естрадний спів»: одна-дві композиції з великих сценічних творів масових жанрів (мюзикл, рок-опера й ін.); декілька творів української пісенної естради різних часів; довільна концертна програма, що включає різноманітні твори основних напрямів естрадної і джазової вокальної музики різних країн.

«Хорове диригування» - диригування (під фортепіано та мішаним хором у

рівному співвідношенні) різностильової та різножанрової програмою тривалістю до якої входять твір великої форми та твір а саррелла; гра та спів партитури.

Вимоги до співбесіди з фахових питань.

Виявлення музично-теоретичної підготовки та загальнокультурного рівня вступників:

- вміння аналізувати (загальнотеоретичний та виконавський аналіз) музичні твори з власної програми творчого випробування з відповідної спеціалізації;
- володіння знаннями (відповісти на питання) з історії та теорії виконавського мистецтва та виконавської технології (за спеціалізаціями), музичної педагогіки та методики викладання фаху, продемонструвати знання фахової літератури;
- вміння орієнтуватись у подіях соціокультурного та мистецького життя України та зарубіжжя, надавати їм оцінку.

Вимоги до подання відеозаписів програм творчого випробування зі спеціальності

Програма творчого випробування з фаху подається у вигляді єдиного файлу відеозапису, який може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися, не дозволяється використання монтажу та спеціальних ефектів.

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Документ вступника, що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», на відеозаписі повинен бути достатнього розміру для можливості прочитати ПІБ вступника та розглянути фото. Якщо відеозапис змонтовано з окремих файлів, необхідно дотриматись максимальної пізнаваності, тотожності вигляду (рис обличчя) вступника.

Перед виступом вступник демонструє в камеру свій документ, що посвідчує особу, та вербально оголошує:

- прізвище, ім'я та по-батькові (за наявності);
- призначення запису (для вступного випробування в асистентуру-стажування Харківської державної академії культури);
- програму творчого випробування зі спеціальності.

Єдиний файл відеозапису достатньої якості (HD, FullHD) для прослуховування (відеоідентифікації) розміщується на платформі YouTube та в

налаштуваннях відео встановлюється збереження без обмежень доступу та часу зберігання. Разом зі сканами документів на електронну пошту аспірантури надається посилання на відеозапис на каналі YouTube. Відео на каналі YouTube обов'язково має бути підписане: прізвище та ім'я виконавця, вступне випробування до асистентури-стажування в Харківську державну академію культури. В описі до відео надається програма творчого випробування зі спеціальності.